Lieta Nr.C 38020814

S P R I E D U M S

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Valkā, 2014.gada 26.maijā

Valkas rajona tiesa,

tiesnese I.Seisuma *rakstveida procesā* izskatīja civillietu */E.Š./*maza apmēra prasībā pret */G.L./* par uzturlīdzekļu piedziņu.

APRAKSTOŠĀ DAĻA

tiesā saņemta /E.Š./ (turpmāk prasītāja) maza apmēra prasība pret /G.L./ (turpmāk atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu, kurā prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērnu uzturam Ministru kabineta noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājs nekādu materiālo palīdzību nesniedz. Reizēm nopērk pārtiku, bet lielāko daļu savu līdzekļu iztērē alkohola iegādei. Šobrīd prasītāja ir bez darba, ienākumi ir valsts ģimenes pabalsts. Bērniem nepieciešams apģērbs, uzturs. Zinot, ka bērnu tēvs labprātīgi uzturlīdzekļus nemaksās. Lūgusi atbildētājam materiālo palīdzību, bet neesot to saņēmusi.

Norādīts, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Atbildētājs/G.L./ tiesai paskaidrojumu par prasību nav sniedzis. Tiesas sūtītā korespondence saņemta atpakaļ ar VAS ,,Latvijas Pasts" darbinieka norādi ,,Beidzies glabāšanas laiks".

Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrā daļa nosaka, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu, tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildus adrese- pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas dresē.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu, vienlaikus ar dokumentu nosūtīšanu, pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim.

Ņemot vērā prasītājas viedokli, tiesa uzskatīja, ka civillieta izskatāma rakstveida procesā, un par to 2014.gada 16.aprīlī paziņojums tika nosūtīts pusēm, norādot, ka sprieduma norakstu tās var saņemt tiesas kancelejā 2014.gada 26.maijā, ka pēc rakstiska lūguma to tiesa var arī nosūtīt pa pastu.

Septiņas dienas pirms paziņotā lietas izskatīšanas laika no pusēm nav saņemti paziņojumi par procesuālo tiesību izmantošanu, kā to pieļauj Civilprocesa likuma 250.^{22} panta otrā daļa.

MOTĪVU DAĻA

Iepazinusies ar prasības pieteikumu, tam pievienotajiem pierādījumiem, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

No lietā iesniegtajām bērnu /J.L./ un /K.L./ dzimšanas apliecību kopijām redzams, ka bērnu vecāki ir prasītāja /E.Š./ dzim. /L./ un atbildētājs /G.L./.

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu. Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Civillikuma 178.panta nosacījumi paredz, ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.

Lietas materiāliem prasītāja pievienojusi VSAA 27.01.2014. izziņu Nr. 14/222869, kas apstiprina, ka prasītāja saņem ģimenes valsts pabalstu EUR 34.15 apmērā; Smiltenes novada domes Sociālā dienesta 20.02.2014. izziņu Nr. 4-6.5/20, par atbilstību trūcīgas ģimenes (personas) statusam apliecina, ka prasītājas ģimenei bija piešķirts trūcīgas ģimenes statusam uz laiku no 01.02.2014.-30.04.2014.

Tiesa uzskata, ka lietā nepastāv strīds par to, ka bērni atrodas prasītājas aprūpē un uzraudzībā, jo atbildētājs to nav apstrīdējis un pretējus pierādījumus par to nav iesniedzis.

Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Savukārt 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumi Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punkts nosaka, ka no 2014.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 320 euro.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr. 37,,Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktā un 2.1. un 2.2.apakšpunktos noteikts ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai 25% apmērā (..) un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Tā kā prasītāja bērnu uzturēšanai lūgusi piedzīt minimālo uzturlīdzekļu apmēru, to maksāšanas pienākumu prasītajā apmērā nosaka Civillikums un Ministru kabineta noteikumi, tiesai nav jāizvērtē pušu mantas stāvoklis un bērnu vajadzības.

Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, ka pēc prasības iesniegšanas būtu uzturlīdzekļus maksājis vai sniedzis bērniem cita veida palīdzību.

Tā kā prasības pieteikumā prasītāja nav norādījusi no kura laika uzsākt uzturlīdzekļu piedziņu, tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļi prasītajā apmērā piedzenami sākot ar prasības pieteikuma iesniegšanu tiesā dienu - 2014.gada 5.martu, jo ar prasības celšanas brīdi persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu – pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus un 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Tā kā prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos uzturlīdzekļu piedziņas lietā saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu atbrīvota, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu valsts nodeva EUR 316.80 (EUR 96 +EUR 80 x12 mēneši x 15%=EUR 316.80) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi valsts labā EUR 7.74.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34., 42.-43., 193., 195., 250.^{25}, 250.^{27} , 204.^{1} pantu, tiesa

nosprieda:

apmierināt prasību pilnībā.

Piedzīt no /G.L./, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese / un cita zināmā dzīvesvietas adrese /adrese/*par labu /E.Š./,* personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese/, faktiskās dzīvesvietas adrese /adrese / *uzturlīdzekļus* ik mēnesi - bērna */J.L./*, personas kods /personas kods/, uzturam līdz septiņu gadu vecumam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas 2014.gadā ir EUR 80 un no septiņu gadu vecuma sasniegšanas līdz bērna pilngadībai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēra, un */K.L./*, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas 2014.gadā ir EUR 96 līdz bērna pilngadības sasniegšanai, sākot ar 2014.gada 5.martu.

Uzturlīdzekļus ieskaitīt /E.Š./, personas kods /personas kods/, AS „SEB banka" norēķinu kontā Nr. /konta numurs/.

Piedzīt n o /G.L./, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese / un cita zināmā dzīvesvietas adrese /adrese/valsts nodevu *valsts labā EUR 316.80* (trīs simti sešpadsmit euro un 80 centi)*,* kura jāiemaksā:

Saņēmējs: **Valsts kase, NMR 90000050138**

Konta Nr.LV55TREL1060190911200

BIC kods: TRELLV22

Iemaksas mērķis: **valsts nodeva par uzturlīdzekļu piedziņu tiesu iestādē.**

Piedzīt no /G.L./, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese / un cita zināmā dzīvesvietas adrese /adrese/, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus *valsts labā Ls EUR 7.74* (septiņi euro un 74 centi), kuri jāiemaksā:

Saņēmējs: **Tiesu administrācija**

Konta Nr.LV51TREL2190458019000

NMR 90001672316

Saņēmēja banka: Valsts kase

Kods: TRELLV22

Iemaksas mērķis: **21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.**

Noteikt /G.L./ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par piedziņu valsts ienākumos 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās, izskaidrojot, ka samaksu apliecinoši dokumenti jāiesniedz/jāpiesūta Valkas rajona tiesas kancelejai, Rīgas ielā 2, Valkā, LV 4701.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2014.gada 26.maija Vidzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Valkas rajona tiesā.

Tiesnese I.Seisuma